

kunde man jo her, ligesom paa et andet Sted i Loven, have givet 6 Ugers Varsel, saa at der kom til at staae, at naar Ungdommen havde fyldt det 15de Aar, skulde Præsterne med 6 Ugers Varsel gjøre Indberetning derved. Jeg har kun villet antyde dette, for om mine Ord muligt endnu kunde finde Anklang, og det ærede Udvalg ved tredje Behandling tage Hensyn dertil.

Schern Da den ærede Ordfører skulde forklare, hvorfor Udvalget gik ind paa Lovforslagets Bestemmelse om, at de Geistlige skulde udslettes af Rullen, sagde han, at man i denne Henseende havde taget Hensyn til den Følelse, som man maatte anerkende, at der eksisterede. Da derimod den ærede Rigsdagsmand for Holst Amt 2den Valgkreds (Tscherning) nys havde Ordet og berørte dette Spørgsmaal, syntes det vistnok, at denne Følelse ikke saa ubetinget var tilstede i denne Sal. For mit Vedkommende maa jeg tilstaae, at jeg med Hensyn til dette Spørgsmaal ikke kan gaae ind paa den Forskiel, der gjøres mellem geistlige Christne og andre Christne, hvor fuldkommen enig jeg endog er i, at der skal gjøres en Undtagelse for de Geistlige; men jeg mener ikke, at den bør begrundes paa en saadan uklar Følelse, og det forekommer mig, at naar man ser hen til, at den samme Bestemmelse gjælder alle andre af Staten anerkjendte Religionssamfunds Geistlige; kan man allermindst være vis paa, at man skulde have en saadan Følelse for saadanne Personers Hellighed, at denne skulde være fortrinnsvis til Hinders for, at de kunde gaae i Arig. Naar jeg mener, at de skulde undtages, saa er det fordi, hvor vigtig Arigen end kan være, saa er Freden dog vel ligesaa vigtig; Fredens Interesser have en ligesaa stor Betydning som Arigens. Jeg holder for, at de bør udslettes, fordi Præsterne ikke skulde rives bort fra Menigheden; der gives dog i den til alle Tider dem, der ikke kunne gaae i Arig, Qvinderne (Munterhed). Det er fra samme Standpunkt, at jeg vel kunde være stemt for at gaae ind paa det Forslag, der til den samme Paragraph er stillet af nogle Medlemmer, hvis jeg ikke maatte være imod den Form, hvori det er stillet. Disse Medlemmer anbrage paa

Undtagelse for Skolelærerne ved Almue- og Borger-skolerne; men hvorvel der, som sagt, efter min Overbevisning, ved Stiden af Arigens er andre Interesser, der skulde varetages, kan jeg dog ikke vel gaae ind paa Forslaget i den indskrænkende Form, hvori det saaledes er fremsat.

Den ærede Ordfører sagde, at Udvalget i Henseende til, at Skolelærernes Fritagelse nu skulde ophøre, fandt No ved her at henholde sig til et Regjerings-Forslag. Det forekommer mig, at det er et naturligt zart Hensyn, man ved denne Leilighed har taget; man pleier ikke her, fordi Regjeringen er af en Mening, derfor at ansee den Sag klar, og naar man har gjort det, er det efter min Opfattelse i Virkeligheden ikke heller, fordi man nu i den Henseende har en saa overordentlig Egard for Regjeringen, men fordi man af sig selv vil have en saadan Undtagelse. Jeg skal dog, hvad Spørgsmaalet selv angaaer om, hvorvidt Underviisningen derved kan lide, ikke tilbageholde den Bemærkning, at det forekommer mig, at om saadanne Embeder maatte det gjælde i langt højere Grad end om de juridiske Embeder, at den Tjeneste, som skal gjøres, kan tabe meget Mere ved, at en Anden bliver konstitueret, end der kan være Spørgsmaal om ved Constitution i et juridisk Embede. Jeg for mit Vedkommende tror, at Grunden, hvorfor man er kommen til dette Forslag, er den, at ved den grundlovgivende Rigsforsamling var der vistnok Flere, deriblandt ogsaa en anset Militair, en senere Krigsminister, som gjorde opmærksom paa, at der intetsteds var saa saa Undtagelser som her, og at f. Ex. i Preussen vare alle Embedsmænd fritagne; men et Forslag af afdøde Conferentsraad Larsen tilligemed et andet Medlem, der gik ind paa at fastsætte en lignende Undtagelse, blev dog forkastet af Forsamlingen med 64 Stemmer mod 58. Efter den demokratiske Mand, som dengang var herskende, seirede derimod et Forslag, som alene gik ind paa, at ved Stiden af de Geistlige skulde ogsaa Lærere ved Borger- og Almueskoler fritages for Tjenesten. Man gik saaledes dengang i Danmark endog videre, end man er gaaet i Nordamerika, hvor ikke